

**Az Országgyűlés
Nabucco földgázvezeték előkészítésének
és megvalósításának folyamatát segítő
eseti bizottsága**

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: H/11484

Érkezett: 2009 DEC 09.

**Bizottsági önálló indítvány
(Együtt kezelendő a H/11485. számú
országgyűlési határozati javaslattal)**

JELENTÉS

**A Nabucco földgázvezeték előkészítésének és megvalósításának folyamatát segítő eseti
bizottság tevékenységéről**

(2009. július – 2009. december)

Előterjesztő: Dr. Kóka János
elnök

Budapest 2009. december

JELENTÉS
2009. július 1. - 2009. december 9.

Az eseti bizottságot az Országgyűlés a 98/2008. (IX. 26.) országgyűlési határozattal hozta létre.

A bizottság feladatkörét a határozat 3. §-a az alábbiak szerint határozza meg:

A Bizottság feladata, hogy a Nabucco földgázvezeték előkészítése és megvalósítása érdekében

- a) az eddig tett európai uniós és hazai intézkedéseket áttekintse;
- b) az Európai Unió által megjelölt intézkedések és célok hazai érvényre jutását ellenőrizze;
- c) az előkészítés és megvalósulás folyamatát figyelemmel kísérje, támogassa és elősegítse;
- d) a Nabucco földgázvezeték bármilyen formában érintő, gáztározásra és nagykapacitású gázvezetékek építésére irányuló, eddig megkötött és jövőbeni nemzetközi megállapodásokat, illetve projekteket figyelemmel kísérje, és nyomon kövesse;
- e) a Magyar Köztársaság Kormánya képviselőjét rendszeresen meghallgassa;
- f) a Magyar Köztársaság Kormánya részére ajánlásokat fogalmazzon meg;
- g) a munkájáról és a tapasztalatokról az Országgyűlés számára ülészakonként jelentést készítsen.

A bizottság jelenleg 11 tagból áll, tagjai országgyűlési képviselők az alábbiak szerint:

- MSZP 6 tag
- FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség 3 tag
- KDNP 1 tag
- SZDSZ 1 tag

A bizottság névsora:

Dr. Kóka János (SZDSZ), a bizottság elnöke

Dr. Veres János (MSZP), társelnök (2009. május 4-től, Mesterházy Attila helyett)

Podolák György (MSZP), társelnök

Balla Mihály (Fidesz), társelnök

Göndör István (MSZP)

Dr. Józsa István (MSZP)

Dr. Kékesi Tibor (MSZP)

Dr. Szabadkai Tamás (MSZP)

Balla György (Fidesz)

Németh Zsolt (Fidesz)

Firtl Máttyás (KDNP)

A bizottság jelentése a 2009. július 1-től 2009. december 9-ig tárgyalt napirendek rövid összefoglalását nyújtja, illetve a bizottság tagjai és tanácskozási jogú állandó meghívottjai

által megfogalmazott véleményeket, javaslatokat összegzi, a mellékletben kitekintést nyújtva a Nabucco projekttel kapcsolatos nemzetközi folyamatokra, valamint a magyar törekvésekre.

A bizottság munkájának alapvető célja, hogy Magyarország energiaellátásának biztosítását elősegítse, az ezzel összefüggő tényezőket és folyamatokat rendszeresen áttekintse, azokkal kapcsolatban javaslatokat, észrevételeket tegyen.

Az eseti bizottság egyrészt megjeleníti a program mögött álló egységes nemzeti akaratot, másrészt megfelelő országgyűlési eszköz arra, hogy – az esetlegesen előálló idővesztésnek még a lehetőségét is elkerülve – a lehető leghatékonyabb módon segítse elő a program előkészítését és megvalósítását.

Az eseti bizottság munkájának áttekintése

A bizottság ülései

A bizottság a 2009. őszi ülészakban két alkalommal ülésezett (szeptember 29., december 9.). Az ülések alkalmával a bizottságnak lehetősége volt folyamatos konzultációra a kormány képviselőivel, elsősorban a Külügyminisztérium, valamint a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium képviselőivel, továbbá Bayer Mihály Nabucco koordinációért felelős utazó nagykövettel, valamint a MOL Nyrt. képviselőivel.

A kormány és a MOL képviselőinek, illetve szakértőknek a meghívása segítette a bizottságot abban, hogy az előkészítés folyamatait figyelemmel tudja kísérni. Külön kiemelendő Bayer Mihály nagykövet, aki naprakész és lényegre törő megjegyzéseivel, javaslataival jelentős mértékben hozzájárult a képviselők tájékoztatásához, a bizottság hatékony és megalapozott munkájához.

A bizottság további tevékenysége

A bizottság elnöke 2009. október 30-án Kairóba látogatott, ahol tárgyalásokat folytatott az egyiptomi kormány olajminiszterével, a Népi Gyűlés (alsóház) Ipari és Energiaügyi Bizottságának alelnökével, valamint a Súra Tanács (felsőház) Ipari és Energiaügyi Bizottságának elnökével, valamint az egyiptomi állami gázvállalat, az EGAS elnökével és fejlesztési alelnökével.

A tárgyalások során az egyiptomi fél megerősítette szándékát a Nabucco projektben való jövőbeli részvételre. Egyiptom jelenleg mintegy 77,2 trillió köbláb, azaz nagyjából 2,8 trillió köbméter földgázkészlettel rendelkezik, amelynek jelentős része a Nílus deltavidékén valamint a sekély, partközeli földközi-tengeri vizekben található. A jelenlegi kutatások és feltárások eredményeként valószínűsíthető, hogy az ország további 70 trillió köbláb gázkészlettel rendelkezik, amely kitermelése még nem kezdődött meg, mivel ezen készletek a Földközi-tenger kontinentális talapzatának mélyebben fekvő rétegeiben található. A kormányzat már pályázat útján próbálta e készletek kitermelését koncesszióba adni, azonban a pályázat sikertelen volt, így most egy újabb pályázat kiírását tervezik.

Az egyiptomi földgázkivitel jelenleg két módon valósul meg: cseppfolyós gáz formájában két LNG terminállal rendelkezik az ország a Földközi-tenger partjainál, valamint az épülő Arab

Gázvezeték útján Törökország irányában szeretnék gázt szállítani. Ez a vezeték nagyjából 1 milliárd köbméter továbbítására alkalmas jelenlegi állapotában, és a Vörös-tenger partvonalán mentén, Izraelt megkerülve, Jordánián és Szírián keresztül szállíthat majd földgázt Törökországig. A vezeték a szír határig megépült, jelenlegi állapotában csupán a Szírián keresztül haladó, valamint a török határtól a török gázvezetékrendszerbe bekapcsolódó szakasz vár építésre. Az egyiptomi fél tájékoztatása szerint azonban a szíriai szakasz megépülése is biztosra vehető a közeljövőben. Az egyiptomi gáz eljuttatása Törökországba, valamint onnan a Nabuccóba tehát reális alternatívának tűnik.

Egyiptom jelenlegi földgázkitermelésének nagyjából 75-80%-a a hazai piacra kerül, a maradékot értékesítik külföldön. Az LNG kivitel jelentős bővülése várható további terminálok és gázcseppfolyósító üzemek létesítésével. Az egyiptomi kormányzat érdeklődése nem csupán a Nabuccóban való esetleges beszállítókénti részvétellel korlátozódik, hanem a horvátországi Krk-szigeten felépítendő LNG terminál betáplálásában való szerepvállalás iránt is komoly érdeklődés érzékelhető.

Az egyiptomi állami gázvállalat, az EGAS közelebbi együttműködést szeretne a MOL Nyrt. gázüzletágával, ennek érdekében készek arra is, hogy a közeljövőben magyar szakmai delegációt fogadjanak.

Az egyiptomi kormányzat nyitottnak mutatkozott az International Nabucco Board ötletére is: meghívás esetén örömmel vesznek részt magas szintű kormányzati képvisellel a Nabucco Board munkájában (más meghívott forrásországokhoz, így pl. Azerbajdzsánhoz, Türkmenisztánhoz hasonlóan).

A bizottság elnöke 2009. december 2-5. között Washingtonban tárgyalt amerikai szakértőkkel, kormányzati tisztségviselőkkel és politikusokkal a Nabucco megvalósításáról.

Továbbá részt vett a Joe Biden amerikai alelnökkel való miniszterelnöki találkozón, tárgyalást folytatott Madeleine Albright volt amerikai külügyminiszterrel és az Albright Group térségért felelős vezetőjével, megbeszéléseket folytatott az energiaügyi miniszter helyettesével, a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) igazgatójával, találkozott a Fehér Ház európai és eurázsiai ügyekért felelős igazgatójával és az energiabiztonságért felelős igazgatójával, kerekasztal-beszélgetésen vett részt a Heritage Foundation szervezésében, illetve tárgyalt a Jamestown Foundation energiaügyekben szakértő, vezető munkatársával is.

A megbeszélések mindegyikén szóba került az, hogy az Európába szállított oroszországi földgáz nem jelent tartós megoldást a kontinens növekvő földgázigényének kielégítésére, hiszen az orosz gázkészletekből kinyerhető földgáz mennyisége is várhatóan csökken a következő évtizedekben.

Az Európai Unió szerkezeti reformja, a Lisszaboni Szerződés életbe lépése, valamint az új Európai Bizottsághoz kapcsolódó adminisztrációs struktúrák felállítása időigényes folyamat, amelyet kihasználva Oroszország különmegállapodásokat igyekszik kötni a térségben azon államokkal, melyek az Unió szempontjából is stratégiai jelentőséggel bírnak (például Horvátországgal, Szlovéniával, Szerbiával, Ausztriával, Közép-Ázsia országaival és Törökországgal). Ebben a folyamatban tűnik egyre inkább szükségesnek egy európai Nabucco koordinátor kijelölése, hiszen a befektetők, a forrásországok és a Nabuccóban résztvevő államok számára is kulcsfontosságú lenne egy ún. „európai Mr./Mrs. Nabucco” szerepvállalása. Ennek a koordinátornak a munkáját segíthetné a 128/2008. (XII. 15.)

országgyűlési határozatnak megfelelően hazánk által korábban javasolt Nemzetközi Nabucco Board és Secretariat létrehozása is.

A bizottság elnöke az amerikai tárgyalások alkalmával hangsúlyozta, hogy Magyarország a jövő év közepéig tartó, visegrádi (V4) elnökségét betöltő tisztsége okán egységes regionális energiabiztonsági fellépést sürget majd, és ennek a törekvésnek megfelelően várhatóan 2010. február elején, Visegrádon egy konferencia megszervezésére is sor kerül az energiabiztonság témakörében.

A tárgyalópartnerek egyetértettek abban, hogy a Nabuccón túlmutatóan a Déli Energiafolyosó (Southern Corridor) kérdése is fontos Európa számára, hiszen annak részeként több energiabiztonsági projekt is megvalósulhat a következő évtizedekben. Európa számára Azerbajdzsán és Türkmenisztán forrásain kívül Egyiptom és Irak is szóba kerülhet potenciális partnerként, amelyek hosszabb távon szintén bekapcsolódhatnak a Nabucco ellátásába.

A diverzifikáció Európa számára továbbra is kulcsfontosságú, és a térségünket érintő diverzifikációs lehetőségek közül a Nabucco a legerősebb és legjobban finanszírozható projekt. Az európai gázigényre Nabuccón kívüli válaszokat is találni kell, így bizonyosra vehető a cseppfolyós (LNG) földgáz kapacitások bővítésének szükségessége is.

Kóka János elnök 2009. december 8-án Brüsszelben folytatott tárgyalásokat a Nabuccóról. A brüsszeli találkozók alkalmával a gázvezeték építésének mihamarabbi megindításáról, és az ehhez szükséges egységes európai koordináció szükségességéről tárgyalt Andris Piebalgs energiaügyi biztossal, Guy Verhofstadt liberális Európai Parlamenti frakcióvezetővel, Hans van Baalennel, a Liberális Internacionálé elnökével, valamint a Nabucco ügyét támogató európai parlamenti képviselőkkel.

A megbeszélések alkalmával a tárgyalópartnerek egyetértettek abban, hogy a Nabucco folyamat az európai energiabiztonság egyik sarokköve, amely megvalósulása egyszerre nemzeti, regionális és összeurópai érdek. Az orosz gázmonopóliumtól való függőség csökkentésének szimbolikus jelentőségű ügye, amely gyakorlati vonatkozásai miatt legalább 140 millió uniós polgárt érint, köztük a magyarországi és a határainkon túl élő magyarokat is.

A brüsszeli tárgyalásokon a felek hangsúlyozták: amennyiben a Nabucco építése nem kezdődik el 2011 körül, akkor tartósan magasabb lakossági gázárakra és növekvő kiszolgáltatottságra számíthatunk, hiszen az Unió gázszükséglete a következő évtizedekben folyamatosan növekszik, miközben a belső termelésünk jelentős mértékben csökken. Eközben a monopolhelyzetben lévő Oroszország a saját érdekeinek megfelelően diktálhatja a földgáz árát és az ellátás feltételeit.

A bizottság elnöke Brüsszelben annak a véleményének adott hangot, hogy Európa Nabuccóval kapcsolatos elkötelezettségében az új EU Bizottság hivatalba lépéséig hátralevő időt sem tölthetjük tétlenséggel, ebben a folyamatban pedig kiemelkedő segítséget nyújthat a leginkább érdekelt tagállamok egységes fellépése a gázvezeték megvalósulása ügyében.

A bizottság tagjainak munkáját segítő szakértők folyamatos kapcsolatban állnak az Európai Unió energiaügyi biztosának hivatalával, az érintett magyar kormányzati szervekkel, valamint rendszeresen tájékoznak az érintett országokban végbemenő politikai, gazdasági folyamatokról, amelyek hatással bírnak a Nabucco megvalósulására.

A bizottság megállapításai és javaslatai:

Összességként megállapítható, hogy a bizottság munkájában a különböző pártok képviselőinek törekvései összeegyeztethetők voltak, az állásfoglalások konszenzussal jöttek létre. A jövő szempontjából ígéretes, hogy a távlati célok elérését szolgáló döntésekben az Országgyűlés pártjai együtt tudtak működni.

A bizottság munkáját áttekintve megállapítható, hogy a testület az azt létrehozó országgyűlési határozatban előírtaknak megfelelően működött.

A bizottság javasolja, hogy a magyar kormány kezdeményezőként lépjen fel az Európai Bizottságnál és más uniós szerveknél is annak érdekében, hogy a Nabucco projekttel kapcsolatos feladatok ellátására, valamint az egységes európai elkötelezettség megjelenítésére ismét jelöljenek ki egy európai koordinátort. E koordinátor munkáját segítheti a 128/2008. OGY határozatnak megfelelően hazánk által korábban javasolt Nemzetközi Nabucco Board és Secretariat létrehozása is.

A bizottság javasolja, hogy a kormány tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a Nabucco létrehozását elősegítő projekttámogatási megállapodás (Project Support Agreement) mihamarabb létrejöjjön.

A bizottság javasolja, hogy a kormány tegyen meg mindent a Nabucco gázvezeték projekt kiemelt beruházássá minősítésének érdekében.

A bizottság ezen túlmenően továbbra is javasolja, hogy Magyarország a 2011. első félévi magyar EU-elnökségre történő felkészülése során is kiemelt európai célkitűzésként kezelje a Nabucco vezeték megvalósítását, és a tagállamokkal egyeztetve tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a földgázvezeték megépítése kellő súllyal szerepeljen az Unió gazdasági és politikai programjaiban.

Budapest, 2009. december 9.

Dr. Kóka János
elnök

Melléklet

Háttéranyag a Nabucco projekttel kapcsolatos nemzetközi folyamatokról, valamint a magyar törekvésekről

A Nabucco jelenleg a legfontosabb gázvezeték projekt Magyarország számára. Az elmúlt mintegy két évben hazánk sokirányú, nemzetközileg is elismert tevékenységet fejtett ki a Nabucco projekt sikeréért (Nabucco konferencia 2007 szeptemberében, Nabucco csúcs 2009. január 26-27-én, legfelső szintű kontaktusok a potenciális forrás országok vezetőivel, utazó nagykövet kinevezése és aktivitása, a kormányközi konferencia elindítása és sikeres lebonyolítása érdekében tett lépések, stb.). Nemzetközi partnereink visszaigazolják, hogy a budapesti Nabucco csúcs meghatározó szerepet játszott a Nabucco iránti nemzetközi bizalom helyreállításában.

A gázvezetékkel kapcsolatos főbb lépések 2009. július óta

A Nabucco gázvezeték felépítésének és működésének nemzetközi jogi kereteit szabályzó államközi megállapodás (IGA) július 13-ai, ankarai aláírásával a projekt megvalósulásához vezető kormányzati előkészítő munka igen fontos állomását sikerült lezárni. Az osztrák, magyar, román és bolgár nemzeti energiaszabályozó hatóságok időközben szintén döntést hoztak a Nabucco projektnek a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 98/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (ún. EU Gázdirektíva) egyes szabályai alól való mentesítéséről.

Ez az IGA aláírásával együttesen azt jelenteni, hogy a Nabucco International Pipeline GmbH (NIC) minden olyan kormányzati garanciát megkapott, ami nélkülözhetetlen számára a befektetőkkel és a szállítókkal való további tárgyalásokhoz, azaz a végső befektetői döntés 2010 elejére tervezett meghozatalához. Az egyezmény aláírását követően az IGA ratifikálási folyamata is megkezdődhetett. A magyar Országgyűlés - elsőként a részes államok közül - 2009. október 19-én hirdette ki a megállapodást. Ezen túl az öt aláíró ország kormányai – külön-külön – megkezdték a tárgyalásokat a NIC-vel illetve annak helyi leányvállalataival az ún. Project Support Agreement-ek (PSA) létrehozásáról is. A PSA az adott kormány és a NIC közötti magánjogi szerződés lesz, amely – többek között – a tranzit szabadságával, az adózással, földjogokkal, környezetvédelemmel összefüggő kérdéseket szabályozza.

A Project Support Agreement (PSA) kitárgyalási folyamata

Az IGA ankarai aláírásának előkészítésében Bayer Mihály nagykövet vezetésével végzett munka a nemzetközi közjogi szerződés létrehozása volt. A PSA ennek a nemzetközi magánjogi szerződésrészét jelenti, amely látszólag egy alárendelt szerződés, amelyben a magyar kormány csupán a Nabucco nemzetközi vállalattal, illetve annak magyarországi leányvállalatával, a Nabucco nemzeti vállalattal köt szerződést a projekt támogatásáról. Azonban ebben szinte a kormányzati struktúra egészének részt kell vennie az érintett területek magas száma miatt (pl. környezetvédelmi, munkaügyi, területrendezési kérdések).

Jóllehet, első ránézésre a PSA egy bilaterális szerződés, figyelembe kell venni, hogy a többi részes ország a saját projekttámogatási szerződését hogyan építi fel, mert a nemzeti sajátosságok eltéréseket okozhatnak. A nemzeti jogok eltérései indokolnak bizonyos

különbségeket, azonban szükséges, hogy a projekt támogatási szerződések egységesen, összehangolt módon jöjjenek létre. A lényeges eltérések problémákat okozhatnak pénzügyi és kivitelezési szempontból is.

Az államközi megállapodás (IGA) létrehozásához képest a PSA bonyolultabb folyamatnak tekinthető, mert ennek a folyamatnak az Európai Bizottság már nem koordinálója és összefogója. A PSA szerződéseknél az egyes Nabucco országoknak önálló megoldásokkal kell tehát előállniuk.

Magyarország ebben a folyamatban is igyekszik élenjáró maradni: az IGA július 13-ai aláírása után már július 28-án - tehát alig két héttel később – hazánk megkezdte a PSA tárgyalásokat. Törökországban ellenben az aláírás másnapján elkezdtek a tárgyalásokat, és a román kormánynak is sikerült a július 28-át megelőző napokban megkezdeni a kitérési folyamatot. Fontos, hogy legalább az uniós tagállamok szerződése is hasonlóak legyenek egymáshoz, de ebben a közösségi jog kötelező előírásainak is nagy szerepe van.

A nemzetközi közjogi szerződésnél az egyik fő probléma abból adódott, hogy nagyon sok magánjogi elemet kellett kiiktatni a szövegből annak érdekében, hogy az a végeleges megvalósulásnál már államközi szerződés formáját ölthesse. A PSA megállapodások esetében pont az ellenkezője okoz nehézségeket: a kiindulópontként szolgáló nemzetközi magánjogi szerződés-tervezetben számos közjogi elem található. Ez viszont alkotmányossági aggályokat vet fel Magyarországon, és a jogszerűséget a tárgyalási folyamat minden szakaszában figyelembe kell venni. Ez a megközelítés újszerűnek tekinthető: ilyen típusú támogatási szerződés általában csak egy-egy országon belül megvalósuló nemzetközi projektnél létezett eddig, és tudomásunk szerint Európában ez lesz az első ilyen. Ebből adódóan kvázi mintának tekinthetjük a PSA folyamatot, amelynek eredményeként több európai országban sor kerül ilyen jellegű szerződések megkötésére.

A Magyar Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Bolgár Köztársaság, Románia és a Török Köztársaság között a Nabucco Projekt tárgyában létrejött Megállapodás kihirdetéséről szóló 2009. évi CV. törvény elfogadását követően újabb feladatok adódtak, melyek kihatással vannak a projekt támogatási megállapodásra. Attól kezdődően, hogy az IGA törvényi kihirdetése megtörtént, számos hazai jogszabályt és törvényt módosítani kell, tehát egyfajta jogalkotási mechanizmusnak kell beindulnia. Ennek főleg a nemzetközi szerződések megkötéséhez szükséges kompromisszumok az okai, a kompromisszumos szövegek pedig nem minden esetben állnak összhangban a belső, hazai joggal. Magyarországon például már jól látható, hogy a gázellátási törvény módosítására szükség van, amennyiben hazánk eleget kíván tenni a törvényi úton kihirdetett államközi megállapodásnak. Ezen túlmenően szükséges lesz egyes kormányrendeletek módosítása is, például területfejlesztési, munkajogi, engedélyeztetési eljárási területeken. E területek képezik a PSA szerződés kitérési folyamatának legproblémásabb részeit is.

Jól látható az eddigi tárgyalási fordulóknak alapján, hogy a legnehezebb terület az adózás kapcsán kapcsolódik. Látszatra ugyan iránymutatással szolgál az államközi megállapodás, de facto azonban ahhoz, hogy egy korrekt nyereségmegosztási megállapodás jöhessen létre a tagországok között, mindenképpen szükség lenne valamiféle tárcaközi eljárási megállapodásra adózási ügyekben, illetve kimondottan nyereségadó-megosztási ügyekben – figyelembe véve az OECD transzferár-irányelveinek jelenleg érvényes szabályozását is.

Ezen a területen bizonyos értelemben problémát jelent, hogy a Nabuccóban részes országok közül csak három OECD-tag, Románia és Bulgária nem, viszont elvi szinten hajlandók elfogadni az OECD-irányelveket.

A magyar kormányzat részéről világos, hogy költségvetési támogatásban a Nabucco nem részesülhet, azonban minden egyéb eljárási, engedélyezési, kiemelt projektté nyilvánítási és egyéb támogatásra késznek mutatkozik a kormány. Ezen keretek kijelölése azonban időigényes folyamat.

Open Season és források a Nabucco számára

A projekt megvalósításának útján további fontos momentum az ún. „Open Season” kiírása (várhatóan 2010 első félévében), melynek keretében a konzorcium (NIC) szabad versenyt hirdet azon szállítók között, amelyek a Nabuccón keresztül gázt szeretnének Európába szállítani. Mindazonáltal a részes államok kormányainak a jövőben is folyamatos és erőteljes politikai támogatást kell biztosítaniuk – a vezeték rendkívül összetett geopolitikai helyzetéből kifolyólag – annak érdekében, hogy a projekt valósággá váljék. Ennek egyik eszköze lehet az ún. International Nabucco Board tervezett létrehozása is, amit hazánk kezdeményezett.

A gázforrások tekintetében Azerbajdzsán továbbra is 8 milliárd m³ gáz betáplálását ígéri, amennyiben a Nabucco kereskedelmileg kedvező feltételeket biztosít számára. A Kaszpi-térségben a vezeték másik potenciális forrás lehet Türkmenisztán, melynek Nabuccóval kapcsolatos álláspontja az utóbbi időben fokozatosan pozitív irányba módosult. A türkmén vezetők jelezték, hogy a közép-ázsiai ország 10 milliárd m³ gázt tudna az európai piacra szállítani, továbbá az RWE is rendelkezik upstream érdekeltségekkel Türkmenisztánban. 2008 decemberében az OMV és az RWE létrehozta a Caspian Energy Company Ltd-t (CEC) azzal a céllal, hogy feltárják azokat az átfogó infrastrukturális megoldásokat, melyek megteremthetik a Kaszpi-térség földgázkészletei és Európa közötti kapcsolatot. Ezt segíthetné a Transz-Kaszpi gázvezeték megépítése is, amelynek megvalósítása érdekében az Európai Bizottság javaslatot tett az ún. Kaszpi Fejlesztési Társaság létrehozására (CDC). Az év végére várhatóan elkészül a CDC megvalósíthatósági tanulmánya. Lassíthatja viszont az előrehaladást a kérdésben az Azerbajdzsán és Türkmenisztán területi vizekre vonatkozó, egyelőre megoldatlan vitája. Irakot illetően a Mol és az OMV nagyon komoly lépést tett azzal, hogy részesedést szerzett az Észak-Irakban (Kurdisztánban) működő Pearl Petroleum Company-ban. A Pearl projekthez kapcsolódó két mező termelvénye több mint 10-szerese a jelenlegi magyarországi gáztermelésnek, és megegyezik a Nabucco tervezett napi szállítási kapacitásával. Irán esetében – az ország bel- és külpolitikai helyzete, a nukleáris dosszié lezáratlansága, nem utolsósorban pedig az energia szektorban tapasztalható technológiai lemaradás miatt nehézkes a bekapcsolódás a Nabucco projektbe. Azonban bizakodásra ad okot többek között az, hogy az OMV már 2001 óta jelen van Iránban, és az ország a szükséges technológiai fejlesztéseket követően akár a Nabucco potenciális gázbeszállítójává válhat. Tárgyalások folynak arról, hogy Katar is beszállítója lehet középtávon a Nabuccónak.

A pénzügyi megvalósítást illetően egyértelművé vált, hogy mind az EIB, mind pedig az EBRD részéről van készség projekt jelentés részének finanszírozására. Az EU gazdaságélénkítési csomagjából 200 M EUR-t juttat a Nabuccónak, és az International Finance Corporation szintén kész hozzájárulni a Nabucco finanszírozásához. A pályázatok kiértékelése folyik, végső elbírálása 2010. elején várható.

**Az Országgyűlés
Nabucco földgázvezeték előkészítésének és
megvalósításának folyamatát segítő
eseti bizottsága**

**Dr. Katona Béla
elnök úr
Magyar Országgyűlés**

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 87.§ (2) bekezdése, és a Nabucco földgázvezeték előkészítésének és megvalósításának folyamatát segítő eseti bizottság létrehozásáról szóló 98/2008. (IX. 22.) országgyűlési határozat 3. g) pontja alapján a bizottság 2009. július - 2009. december között elvégzett munkájáról – a bizottság döntése alapján – benyújtom a mellékelt jelentést és a hozzá kapcsolódó országgyűlési határozati javaslatot.

Budapest, 2009. december 9.

Tisztelettel:

Kóka János
elnök

